

To cite this article: Öden, E., Özel, Y. (2023). Konut Yaşam Alanında Dekorasyon. International Journal of Social and Humanities Sciences (IJSHS), 7(2), 199-225

Submitted: September 04, 2022

Accepted: September 13, 2023

KONUT YAŞAM ALANINDA DEKORASYON

Ebubekir Öden¹

Yaprak Özel²

ÖZET

İç mimarlık alanında moda, trend, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramlar, iç mekan tasarımında önemli bir rol oynamaktadır. Bu kavramların kullanıcı tercihlerine olan etkisini anlamak, iç mekanların estetik ve işlevsel açıdan uygun bir şekilde tasarlanmasını sağlamak için önemlidir. Araştırmada, iç mekanların kurgulanmasında etkin olan moda, trend, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramların iç mimarlık perspektifiyle incelenmesi ve kullanıcıların tercihlerinin ortaya koyulması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında İstanbul'da ev sahibi olan 471 katılımcıya anket uygulanmıştır. Katılımcılardan moda, trend, dekorasyon ve mobilya tercihleri üzerine sorular içeren anket formunu doldurmaları istenmiştir. Anket sonuçları, SPSS 26.00 ile frekans, yüzde ve ki kare testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, katılımcıların çoğunluğu mekanlardaki dekorasyonun önemli olduğunu belirtmiştir. Mobilyalar, kullanıcıların dikkatini en çok çeken unsur olmuştur. Yeni bir eve taşınma durumunda dekorasyon tarzının da taşındığı tespit edilmiştir. Demografik faktörlerin analizi; medeni durum, eğitim düzeyinin, çocuk sayısının ve aylık gelirin iç mekan tercihlerini etkilediğini göstermiştir. Araştırmanın bulguları moda, trend, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramların iç mekan tasarımında önemli bir rol oynadığını göstermektedir. İç mimarlar, tasarımlarını bu faktörleri dikkate alarak kullanıcıların ihtiyaçlarına ve beğenilerine uygun çözümler sunarak şekillendirebilmektelerdir.

Anahtar kelimeler: Konut iç mekan tasarımı, moda, trendler, dekorasyon, kullanıcı tercihleri.

¹ İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, ebuoden@gmail.com

² Doç. Dr., Nişantaşı Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, yaprak.ozel@nisantasi.edu.tr

DECORATION IN RESIDENTIAL LIVING SPACE

ABSTRACT

In the field of interior architecture, concepts such as fashion, trend, decoration, variability, transformability and design play an important role in interior design. Understanding the impact of these concepts on user preferences is important to ensure that interiors are designed in an aesthetically and functionally appropriate way. In this research, it is aimed to examine the concepts such as fashion, trend, decoration, variability, transformability and design, which are effective in the construction of interior spaces, from the perspective of interior architecture and to reveal the preferences of users. Within the scope of the research, a questionnaire was applied to 471 participants who own a house in Istanbul. Participants were asked to fill out a questionnaire form containing questions on fashion, trends, decoration and furniture preferences. The results of the survey were evaluated using frequency, percentage and chi-square tests with SPSS 26.00. According to the findings of the research, the majority of the participants stated that the decoration in the spaces is important. Furniture was the element that attracted the attention of the users the most. It was determined that the decoration style is also moved in case of moving to a new house. Analysis of demographic factors showed that marital status, education level, number of children and monthly income affect interior preferences. The findings of the study show that concepts such as fashion, trend, decoration, variability, transformability and design play an important role in interior design. By taking these factors into account, interior architects can shape their designs by offering solutions suitable for the needs and tastes of users.

Keywords: Residential interior design, fashion, trends, decoration, user preferences.

GİRİŞ

Konut iç mekânlarının tasarımı ve düzenlenmesi sürecinde toplumun değişen ve gelişen talep yapısının etkisi önemlidir. İlk başlarda sadece barınma işlevini yerine getiren konutlar, zamanla toplumun beklentileri doğrultusunda değişmiş ve dönüşmüştür. Bu dönüşümde kullanıcıların talepleri ve beklentileri büyük bir rol oynamıştır. Günümüzde ise konut mekânlarından sadece barınma amacı değil, daha fazlası beklenmektedir ve özellikle iç mekân tasarımında kullanıcıların beğenileri ve ihtiyaçları öncelikli olarak gözetilmektedir.

Teknolojik gelişmeler değişen yaşam akışı hızı gibi faktörler nedeni ile kullanıcıların beklentileri de değişiklik göstermekte ve bu da konut iç mekânlarının tasarımı açısından yeni taleplerin ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Hızlanan yaşam akış döngüsüne bağlı olarak konut mekânlarında geçirilen süreler toplum yapısı açısından farklılık gösterse dahi elektronik aletlerin günlük yaşamdaki pek çok sorumluluğu üstlenmesi ile geçirilen süre kısalmıştır. Buna rağmen iç mekân tefriş elemanlarından beklenti, zamansızlık özelliği taşıyan mobilyalardır. Kullanıcılar, talep ettikleri işlevlerin karşılanması noktasında mobilyalardan sadece dayanıklı olmasını değil aynı zamanda ve oranda göze güzel gözükmelerini, estetik açıdan da tatmin etmesi beklenmektedir. Bu şekilde, mobilyalar zaman içinde ilk günkü beğenilirliklerini kaybetse-ler bile dayanıklı olmaları ve işlevselliklerini korumaları uzun süreli kullanıma imkân sunmaktadır. Bu noktada toparlamak gerekirse; konut iç mekânlarını oluşturan mobilyaların, kullanıcıların beğenilerini yansıtmaları ve estetik beklentilerine de aynı oranda hitap etmesi tercih sebebi oluşturmaktadır.

İç mekân tasarımı aşamasında, kullanıcılarının yaşam biçimleri de göz önünde bulundurularak seçimler yapılmalıdır. Konutlar, sadece işlevsel olarak çözümlenmesinin yeterli sayılması kullanıcıların beklentisine gerekli oranda yanıt oluşturmayacaktır. Bu nedenle bir iç mekân kullanıcılarının kişisel özelliklerini, sosyal statülerini, kültürel değerlerini ve estetik beğenilerini yansıtabilmelidir. Tasarımcı oluşturduğu konseptle ilgili olarak, hayata geçirdiği iç mekân çözümlerinde kullanıcıların zevk ve beğenilerini gözetenek onların kullandıkça ihtiyaç duyacakları sonradan oluşabilecek talep ve beklentilerini de ön görebilmeli ve tasarımına yansıtabilmelidir. Kullanıcıların beğenilerine uygun olarak tasarlanan konutlar, onların kişisel tarzlarını ifade etmelerine ve mekânlara özgünlük katmalarına imkân tanır.

Ancak, konut kavramının sürekli değişen koşullara uyum sağlaması da önemlidir. Toplumdaki değişimler, konutların işlevsel özelliklerinin yanı sıra estetik ve sosyal değerlerini de etkilemektedir. İç mimarın rolü, geleceğe yönelik bir öngörüye sahip olmayı gerektirmektedir. Tasarımcı olarak güncel tasarımları takip etmesi ve sanatın ilerlediği, geliştiği veya değiştiği süreçleri tespit edebilmelidir. Böylece, kullanıcı taleplerine uygun çözümleri güncel ve geleceğe yönelik olarak üreterek konut mekânlarını biçimlendirebilmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, iç mekânın kurgulanmasında etkin olan moda, trend, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramları iç mimarlık perspektifiyle incelemek ve kullanıcı beğenisi ile ilişkisini ortaya koymaktır. Ayrıca, iç mimarlık mesleğinin yerine getirdiği görevlerden sadece bir tanesi olan iç mekân dekorasyonunun aslında neler içerdiği ve kapsadığının ortaya konması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, anket sonuçları üzerinden moda, dekorasyon ve beğenilerin konut yaşama mekânı düzenlemesine olan etkisini ve tercihlerin yönelimini belirlemek amaçlanmaktadır. Mobilya ve aksesuar seçimlerinin iç mekân tasarımındaki etkisini değerlendirmek ve kullanıcıların bu unsurlara ne kadar önem verdiğini anlamak da araştırmanın amaçları arasındadır. Bu çalışmanın sonucunda, iç mekân tasarımını oluşturan modağa bağlı iç mekan dekorasyon etkilerinin tasarlanacak alanı güncel kılmak adına etkisinin ortaya konması ve kullanıcı tercihleri çerçevesinde hızlı değişimlere imkan sunacak tasarımların oluşturulmasında iç mimarların sadece yapısal kurgudaki düzenlemeleri değil aynı zamanda konsept oluşturmada ve dekorasyonda da bu konsepti yansıtabilmelerinin gerekliliği ortaya konmuştur.

Kavramsal Çerçeve

Dekor Kavramının Tanımı ve Tarihsel Süreci

Dekor kavramı, tiyatro, yapı-dekorasyon, dil ve anlatım, sanat ve sunuculuk-televizyonculuk gibi farklı alanlarda çeşitli anlamlar içermektedir. Yapı-dekorasyon alanında dekor, bir mekanı süslemek ve döşemek için kullanılan unsurları ifade etmektedir. Bu anlamda dekor, iç mekan tasarımının temel bileşenlerini içerir ve mekanın estetik açıdan görsel olarak da çekici hale getirilmesini hedeflemektedir. Renkler, mobilyalar, aydınlatma, duvar kaplamaları, aksesuarlar ve diğer dekoratif unsurlar, yapı-dekorasyonun vazgeçilmez parçalarıdır. Sanat alanında dekor, bir iç mekanı süslemek, döşemek ve bezemek amacıyla yerleştirilen öğelerin bütünü olarak tanımlanır. Bu anlamda dekor, bir mekanın estetik değerini artıran ve atmosferini belirleyen sanatsal unsurları içerir. Tasarımcı ve sanatçılar, dekoratif unsurları kullanarak mekanlara görsel bir çekicilik katmayı ve belirli bir duygusal etki uyandırmayı amaçlamaktadırlar (Janning ve Menard, 2006; Brecht, 2011; Ahani vd., 2017).

Dekor, tarih boyunca farklı kültürlerde ve dönemlerde değişik şekillerde ifade edilmiştir. Özellikle tiyatro alanında dekor kavramı, tiyatronun köklü tarihiyle yakından ilişkilendirilir. Antik Yunan ve Roma dönemlerinde tiyatro oyunlarının sahne tasarımında dekoratif unsurlar büyük önem taşımıştır. Antik Yunan tiyatrosunda, sahnenin

döşenmesi ve hazırlanması için dekoratif unsurlar kullanılmıştır (Waldbaum, 1997). Antik Roma döneminde ise tiyatro yapıları, zengin dekorlarla süslenmiş ve oyunları daha etkileyici hale getirmek için dekoratif unsurlar kullanılmıştır. Ortaçağ tiyatrosunda, kiliselerde ve saraylarda oyunların sahnelendiği yerlerde dekor önemli bir rol oynamıştır. Olayların geçtiği mekanları ve atmosferi canlandırmak için dekoratif unsurlar kullanılmış ve bu unsurlar, izleyiciye oyunun geçtiği dünyayı daha gerçekçi bir şekilde aktarmayı amaçlamıştır (Yıldız, 2005). Rönesans dönemiyle birlikte dekor kavramı, sanatsal ifadenin merkezine yerleşmiştir. Bu dönemde, tiyatro oyunlarının sahneleri freskler ve heykellerle süslenmiş, iç mekanlarda dikkat çekici dekoratif unsurlar kullanılmıştır. Rönesans döneminde dekor, estetik kaygıları ve sanatsal ifadeyi ön plana çıkaran bir anlayışa dönüşmüştür (Artun, 2016).

18. ve 19. yüzyıllarda Endüstri Devrimi'nin etkisiyle dekor tasarımı ve üretimi, daha erişilebilir hale gelmiştir. Sanayileşme, mobilya ve diğer dekoratif ürünlerin seri üretimini mümkün kılmış ve bu da dekor ve dekorasyon öğelerinin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamıştır. Viktorya dönemi dekorunda, karmaşık desenler, süslü aksesuarlar ve ağır mobilyalar popüler hale gelmiştir. Bu dönemde dekor öğeleri ve dekorasyon, lüks ve gösterişli bir tarzı yansıtırken, aynı zamanda sosyal statüyü de ifade eden bir araç haline gelmiştir (Öztürk ve Koç, 2017). 19. yüzyılın başlarında modernizm akımıyla birlikte dekor kurgusu ve iç mekan dekorasyonunda minimalizm ve işlevsellik ön plana çıkmıştır. Bauhaus Okulu gibi hareketler, fonksiyonel ve minimalist tasarım anlayışını benimsemiş dekoru oluşturan öğeleri ve dekorasyonu daha basit ve temiz çizgilerle ifade etmeye çalışmıştır. Modernizm akımı, dekorasyonda sade ve geometrik formları tercih ederek, daha soyut bir estetik anlayışı benimsemiştir (Artun ve Alichavuşoğlu, 2009).

Günümüzde, iç mekân dekorasyonu bireylerin kişisel ifadesi ve tarzını yansıtmada önemli bir rol oynamaktadır. İnternet ve sosyal medyanın etkisiyle, dekorasyon trendleri hızla yayılmakta ve kullanıcılar, mekanlarını kişiselleştirme ve kendilerini ifade etme fırsatı bulmaktadır. İnternet üzerindeki paylaşım platformları, insanların dekorasyon fikirlerini keşfetmelerini, ilham almalarını ve deneyimlerini başkalarıyla paylaşmalarını sağlamaktadır. Bu da dekorasyonun daha erişilebilir ve küresel bir fenomen haline gelmesini sağlamıştır (Artun, 2016).

Konut İç Mekân Yaşam Alanında İç Mimari ve Dekorasyon

Konut iç mekânları, insanların günlük yaşamlarını sürdürdükleri, dinlendikleri ve kendilerini ifade ettikleri alanlardır. Bu mekânların tasarımı ve düzenlenmesi, iç mimari ve dekorasyon disiplinleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. İç mimari tasarım, gerektiğinde yapısal kurguya müdahale ederek mekânların işlevsel, ergonomik ve estetik bir şekilde düzenlenmesini hedeflerken, dekorasyon, tasarımcı tarafından belirlenen konseptte uygun olarak mekânlara karakter, tarz ve kişisel dokunuşlar katmayı amaçlamaktadır. Konut iç mekânlarında iç mimari tasarım ve dekorasyon, yaşam kalitesini artırmak, kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamak, mekânlarda kullanıcıyı rahatlık, huzurlu ve en üst düzeyde konfor imkânlarını sunabilmek için önemli bir rol üstlenmektedir. İç mekân tasarımı- iç mimari tasarım, konut mekânlarının tüm tasarım sürecini kapsamaktadır. Bu süreçte, mekânların öncelikle işlevsel ihtiyaçlara en uygun şekilde cevap verebilmesi sağlanır sonrasında ise kullanıcıların rahatlıkla hareket edebilecekleri, aktivitelerini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirebilecekleri bir düzenleme oluşturulması sağlanmaktadır. Örneğin, bir mutfak, iç mimari tasarımı ve düzenlemesi, kullanıcıların gelenek ve göreneklerine uygun olarak yemek hazırlama sürecinde ve en pratik şekilde üretim yapılabilmesi adına gerekli konfor şartlarını sağlayabilmesi için tasarlanmaktadır. Benzer bir şekilde, salon veya oturma odası olarak da adlandırılan; tv izlenen, günün uzun saatlerinin geçirildiği, hane halkının ortak olarak buluştukları yaşama mekânından kullanıcının beklentileri çevresinde rahat, konforlu, sosyal etkileşimleri teşvik edecek ve çeşitli depolamalara imkân sunabilen bir alan olarak düzenlenmektedir.

Dekorasyon ise, mekânların estetik ve görsel açıdan zenginleştirilmesiyle ilgilenebilir. Renk seçimi, mobilyalar, duvar süslemeleri, aydınlatma ve aksesuarlar gibi unsurlar, mekânlara tarz ve kişilik kazandırmaktadır. Doğru renk paleti, mekânların atmosferini etkilerken, mobilya ve aksesuar seçimi, mekânlara özgün bir karakter katmayı sağlamaktadır. Dekorasyon, iç mekânlarda kullanıcının kişisel tercihlerini yansıtmayı ve kendini ifade etmesini sağlamaktadır. Örneğin, bir yatak odasının dekorasyonu, kullanıcının beklenti ve ihtiyaçlarına göre seçilecek uygun renkler, tekstiller ve dekoratif unsurlarla oluşturulmalıdır. Konut iç mekânlarında iç mimari tasarım ve dekorasyonun önemi, kullanıcıların yaşam kalitesini direkt olarak etkilemektedir. İyi tasarlanmış, düzenlenmiş ve dekore edilmiş bir konut iç mekânı, kulla-

nıcıların rahatlıkla hareket etmelerini, günlük aktivitelerini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirmelerini ve statülerini hayata bakışlarını ifade etmelerini sağlamaktadır. Araştırmalar, iç mekânların tasarımının ve dekorasyonunun kullanıcıların psikolojik ve duygusal iyi oluşunu olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Wang ve Ma, 2021; Knight ve Haslam, 2010). Estetik açıdan beklentiyi karşılayabilen bir ortam, kullanıcıların stres düzeyini azaltabilmekte ve ruh halini iyileştirebilmektedir. Ayrıca, iç mimari tasarım ve dekorasyon bakımından kullanıcının yaşam tarzına, statüsüne ve kişisel tercihlerine uygun olarak düzenlenmesi, o mekânın kullanıcısı tarafından daha çok benimsenmesini ve kullanılabilirliğini arttırmaktadır.

Yaşam Alanının İç Mimari Tasarım ve Dekorasyon Kapsamında Biçimlendirme Kriterleri

Konutlar, insanoğlunun barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla inşa ettiği kapalı mekânlar olarak ortaya çıkmış ve zamanla gelişip farklılaşmıştır. Bu yapılar, insanların temel gereksinimleri, eylemleri ve boyutsal, biçimsel unsurları etrafında şekillenmiştir. Geçmişte, yaşam alanları genellikle ailelerin tek göz oda ve etrafında bir avlu şeklinde oluşturulmuştur. Bu avlu, aydınlık sağlama, buluşma veya atık alanı olarak kullanılmıştır. Her aile, kendi yaşam alanının düzenlemesinden sorumlu olmuştur. Ahşap ve kerpiç malzemeler kullanılarak bitişik düzen içinde yapılan konutlar, iç mekânlar arasında paylaşılan ortak alanlarla ilişkilirken dış dünyaya tamamen bağlantısızdır. Topluma yeni bir aile katıldığında, yeni bir oda eklenmiştir. Bu iç mekânlara giriş genellikle tavan veya ahşap merdivenler aracılığıyla sağlanmış ve aynı zamanda baca işlevi görmüştür.

Endüstri devrimi sonrasında aile bağları ve konut iç mekân tasarımları önemli ölçüde değişmiştir. Çalışma ve yaşama arasındaki işlevsel ayrım, iç mekânların dönüşümünde en büyük farklılığı yaratmıştır. Ayrıca yaşama mekânı da toplumsal ve işlevsel etkilere bağlı olarak kendi içinde bölümlere ayrılarak kullanılmaya başlanmıştır. İnsanların yaşamlarını sürdürebilmek adına belirli gereksinimlere ihtiyaç duydukları bilinmektedir. Gereksinim, bir şeyin gerçekleştirilmesi veya yapılabilmesi için belirli bir nesne veya eyleme bağımlı olma durumunu ifade etmektedir. Bu gereksinimler arasında yiyecek ve tuvalet gibi en temel ihtiyaçlar ön planda gelmektedir. İç mekân tasarımı ise, bu ihtiyaçların karşılanmasında bir çözüm sunma amacı gütmektedir. İnsanlar, iç mekanlarda yaşamlarını sürdürebilmek için tüm bu gereksinimlerini kar-

şılacak ortamlara ihtiyaç duymaktadırlar. Yirminci yüzyılın önemli mimari akımlarından biri olan Fütürizm ve Archigram'ın ilham verdiği projeler, tasarımın ilerlemesi için temel bir dayanak olarak kabul edilmektedir. Bu akımların temelinde, değişim ve hareketlilik kavramları yatmaktadır. Kortan (2000), gelecekteki tasarımların bu akımlardan esinlenerek kent yaşamı, konut birimleri ve modern mimarinin evrimi üzerine şekilleneceğini öngörmektedir.

Konut iç mekan tasarımı süreci, kullanıcının gereksinimlerine bağlı olarak şekillendirilmekte ve geliştirilmektedir. Bu bağlamda, kullanıcıların kendi zamanlarını geçirecekleri ve kullanacakları bir konutta, tasarımın başarısı, zaman içinde bu kullanıcılar tarafından belirlenmektedir. Ek olarak, bir tasarımın başarılı olabilmesi için, günlük stresin azaltılması, mutluluk sağlanması ve rahatlatıcı bir etkisinin bulunması önem arz etmektedir. Kullanıcıların değişen ihtiyaçlarına yönelik olarak, özel tasarımlarla cevap verilmesi gerekmektedir. Temel görevleri arasında, kullanıcıların tüm ihtiyaçlarını doğru ve etkili bir şekilde çözümlenmek ve uygulamak yer almaktadır. Bu bağlamda, talepleri bir araya getirerek önceliklendirme yapmak ve kullanıcılara en iyi şekilde yanıt verebilmek de önemli bir sorumluluktur (Yakıncı, 2013). Kullanıcılar, kendi yaşam alanlarını uzmanlarla paylaşarak tasarımını gerçekleştirmeleri daha uygun koşulların sağlanması adına bir gerekliliktir. Bunun sebebi, tasarımcıların kullanıcılardan daha fazla tasarım bilgisine sahip olmasıdır. Ancak, kullanıcının beklentilerini doğru anlamak da önemli bir konudur.

Bazı kullanıcılar, kapalı bir kutu gibi davranabilirler ve tasarımcının bu kutunun içini görmesi gerekmektedir. Yanlış anlamalar, projenin gecikmesine ve aksamalarına yol açabilir. Tüm istekleri yerine getiren bir tasarımcı genellikle yanılıya düşer ve ortaya çıkan tasarım, istenen biçim ve estetiği tam anlamıyla yansıtmayabilmektedir. Bu durumda, tasarımcının kullanıcı isteklerine müdahale etmesi, kendi meslek deneyimlerine dayanarak yönlendirme yapması önemlidir (Balaban, 2014).

Türkiye’de Değişen Kullanıcı Gereksinimleri ve Konut İç Mekânına Yansıması

Kullanıcı gereksinimlerinin ve beklentilerinin zaman içinde değiştiği bir gerçektir. Bu değişimler konut iç mekânına doğrudan yansır ve bu alandaki dekorasyon ve tasarım eğilimlerini de belirlemektedir. Modern yaşam, çeşitli yeni gereksinim ve beklentiler doğurmuştur, bunlar daha işlevsel alanlar, teknoloji entegrasyonu ve sürdürülebilirlik gibi konuları içermektedir (Gür ve Dülgeroğlu Yüksel, 2019). Teknoloji entegrasyonu, özellikle yeni nesil kullanıcılar arasında daha önemli hale gelmiştir.

Akıllı ev teknolojileri ve otomasyon sistemleri, konut iç mekânına dahil edilen önemli özellikler haline gelmiştir (Balta Ozkan vd., 2013). Bu sistemler, yaşam alanlarını daha işlevsel, rahat ve enerji verimli hale getirirken, aynı zamanda kullanıcının yaşam tarzını ve teknolojiye olan beklentilerini de yansıtır. Ayrıca, sürdürülebilirlik de modern kullanıcıların beklentilerini ve gereksinimlerini belirleyen önemli bir faktördür. Enerji verimli cihazlar, sürdürülebilir malzemeler ve çevre dostu tasarımlar, kullanıcıların çevresel bilinç düzeyini artırmış ve konut iç mekân tasarımını etkilemiştir (Ertem, 2020). Örneğin, doğal ışığın maksimum kullanımını sağlamak için açık plan tasarımlar ve geniş pencereler popüler hale gelmiştir. Doğal malzemeler ve yerel el işçiliği de giderek daha çok tercih edilmektedir, çünkü bu uygulamalar sürdürülebilirlik ilkelerine uygun düşmektedir ve ayrıca iç mekânlara özgün bir kimlik kazandırmaktadır (Ertem, 2020).

Konut iç mekân tasarımında kullanıcıya özel belirleyiciler, kişinin yaşam tarzı, aile yapısı, sosyoekonomik durumu ve kişisel zevklerini içerir. Bu belirleyiciler, Türkiye'deki konut iç mekan tasarımlarının çeşitliliğini ve zenginliğini anlamak için önemlidir (Yıldırım vd., 2020). Yaşam tarzı, bir kişinin günlük rutinini, aktivitelerini ve tercihlerini belirler. Örneğin, evden çalışan bir kişi için ev ofisi veya çalışma alanı önemli bir ihtiyaç olabilir. Benzer şekilde, büyük aileler veya çok nesilli aileler, daha fazla yatak odası veya geniş yaşam alanları gerektirebilir. Ayrıca, hobiler ve kişisel ilgi alanları da iç mekân tasarımında önemli bir rol oynar. Örneğin, kitap okumayı seven bir kişi için evde geniş bir kütüphane veya okuma köşesi oluşturulabilir. Sosyoekonomik durum da konut iç mekân tasarımında belirleyici bir rol oynar. Daha yüksek gelir seviyesine sahip kullanıcılar, genellikle daha büyük ve geniş iç mekânlara, daha kaliteli malzemelere ve daha fazla kişiselleştirme seçeneklerine erişebilirler. Öte yandan, daha düşük gelirli kullanıcılar genellikle daha küçük ve işlevsel mekânlara yönelirler ve dekorasyon seçenekleri genellikle daha sınırlıdır (Yıldırım vd., 2020). Kişisel zevkler ve estetik değerlendirmeler, dekorasyon seçimlerinde ve iç mekân düzenlemelerinde belirleyici olabilmektedir. Türkiye'de kullanıcıların bazıları modern ve minimalist tasarımları tercih ederken, bazıları daha geleneksel ve detaylı tasarımları tercih edebilmektedir.

Türkiye'deki konut iç mekânlarda, yaşama alanları hem aile bireylerinin hem de misafirlerin toplandığı ana alanlar olarak öne çıkar. Bu alanlar, evin kalbi olarak kabul edilir ve genellikle oturma odası, yemek odası ve bazen mutfak içerir (Çakır, 2021).

Yaşama mekanlarının tasarımı ve dekorasyonu, evin genel atmosferini ve kullanıcının yaşam tarzını yansıtır. Modern Türk evlerinde, genellikle açık plan tasarımlar ve geniş, ferah yaşam alanları tercih edilir (Erkip, 2003). Açık plan tasarımlar, alanları daha esnek ve çok yönlü hale getirir, bu da kullanıcının değişen gereksinimlerini karşılar. Bu tür tasarımlar genellikle doğal ışık ve hava akışını maksimize eder, evi daha aydınlık ve rahat hale getirir. Öte yandan, dekorasyonda, kullanıcının kişisel zevkleri ve estetik anlayışı belirleyici olur. Bazı kullanıcılar minimalist ve çağdaş bir tarzı tercih ederken, bazıları daha geleneksel ve süslü bir stil tercih edebilir. Bu genellikle kullanıcının yaşam tarzına, sosyoekonomik durumuna ve kişisel değerlerine bağlıdır. Ayrıca, yaşama alanlarında, kullanıcının yaşam tarzını destekleyen özelliklerin olması da önemlidir. Örneğin, evde bolca zaman geçiren kullanıcılar için rahat oturma düzenlemeleri, geniş televizyonlar ve yüksek kaliteli ses sistemleri gibi özellikler önemlidir. Benzer şekilde, sık sık misafir ağırlayan kullanıcılar için geniş ve konforlu bir yemek alanı olması önemli olabilir (Çakır, 2021).

Türkiye'deki konut iç mekânlarında, yatak odaları ve çocuk odaları, kullanıcıların kişisel yaşam alanlarını temsil eder. Bu odalar, genellikle diğer ev alanlarından daha özel ve kişisel bir karaktere sahiptir. Yatak odalarının tasarımı ve dekorasyonu, kullanıcıların kişisel zevklerini, yaşam tarzlarını ve hatta ruh hallerini yansıtır (Demirarslan, 2020). Yatak odaları, konfor ve rahatlama amacıyla tasarlanır. Bu nedenle, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve tercihlerine göre düşünülmesi gereken özellikler arasında yeterli depolama alanı, uygun aydınlatma, sessizlik ve rahat bir yatak yer alır. Özellikle modern Türk konutlarında, yatak odası tasarımları genellikle minimalizmi ve işlevselliği öne çıkarır (Bıçak vd., 2015). Çocuk odaları ise, çocuğun yaşına, cinsiyetine, hobilerine ve kişisel ilgi alanlarına bağlı olarak şekillenir. Bu odalar, çocukların oyun oynadığı, öğrendiği ve dinlendiği alanlar olduğu için, hem eğlenceli hem de güvenli olmalıdır. Ayrıca, çocukların kişisel gelişimlerini ve bağımsızlıklarını teşvik etmek için düşünülmesi gereken özellikler arasında uygun depolama alanları, çalışma alanları ve uygun boyutta mobilyalar yer alır (Bilgiç ve Çiftçi, 2020).

Türkiye'deki konut iç mekânlarında mutfak, banyo ve tuvalet, evin işlevsel alanları olarak görülür. Bu alanların tasarımı, genellikle kullanıcıların ihtiyaçlarına, günlük rutinlerine ve yaşam tarzlarına göre belirlenir (Serinkaya, 2022). Mutfaklar, genellikle aile bireylerinin bir araya gelerek yemek yaptığı ve sosyalleştiği alanlardır. Geleneksel Türk evlerinde, mutfaklar genellikle evin arka kısmında ve daha özel bir

alanday yer alır. Ancak, modern Türk evlerinde, mutfaklar genellikle açık plan yaşam alanlarının bir parçasıdır ve genellikle yemek alanıyla entegre edilmiştir. Mutfakların tasarımı ve dekorasyonu, kullanıcının yemek pişirme alışkanlıklarına, aile büyüklüğüne ve sosyal etkinliklerine bağlı olarak değişir (Kalınkara, 2019). Banyolar ve tuvaletler ise, konfor ve hijyenin öncelikli olduğu alanlardır. Bu alanların tasarımında dikkate alınması gereken önemli özellikler arasında yeterli depolama alanı, uygun havalandırma, doğru aydınlatma ve suya dayanıklı malzemeler bulunur. Modern Türk evlerinde, banyolar genellikle geniş ve ferah olarak tasarlanır ve genellikle lüks malzemeler ve armatürler içerir (Zorlu, 2017).

Türkiye'deki konut iç mekânlarında, misafir odası, evin diğer bölümlerinden ayrı bir öneme sahiptir. Misafir odası, ev sahiplerinin konuklarına sunduğu belirli bir yakınlık veya değer sahibi olan aile içinden sayılan hane haklı dışındaki kullanıcılar için yatılı olarak da kalınabilen özel bir odadır. Misafir odasının tasarımı ve dekorasyonu, genellikle ev sahibinin sosyal statüsünü ve estetik zevklerini yansıtmaktadır. Bu odalar genellikle rahat ve konukların ihtiyaçlarını karşılayacak fonksiyonları içerecek şekilde tasarlanmaktadır. Yeterli oturma alanı, konforlu bir yatak, gece lambaları, depolama alanları ve belki de özel bir banyo, bir misafir odasının temel özellikleri arasında yer alabilmektedir. Odanın dekorasyonunda, genellikle sıcak ve davetkar bir atmosfer yaratmak için kullanılan renkler ve malzemeler, asıl hane sahibi olan kullanıcının estetik tercihlerine ve konukların konfor ihtiyaçlarına bağlı olarak biçimlenmektedir. Ayrıca, misafir odalarının düzenlenmesi ve kullanımı, ev sahiplerinin sosyal etkinliklerine, konuk edilen misafirlerin sayısına ve sıklığına bağlı olarak değişebilmektedir. Bu nedenle, bu odalar genellikle esnek ve çok işlevli olacak şekilde tasarlanmaktadır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini İstanbul'da ev sahibi olan ve en az 5 yıllık periyotlarla evini dekore eden bireyler oluşturmaktadır. Evren sayısının hesaplanmasının imkansızlığından dolayı araştırma örnekleme kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş 471 kişi araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında anket formu kullanılmıştır. Anket formu araştırmacı tarafından hazırlanmış olup, 24 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerden 12 tanesi katılımcılara ilişkin demografik bilgileri içermektedir. Kalan 12 madde ise konut yaşam alanında dekorasyona yönelik ifadeleri içermektedir.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde SPSS 26.00 kullanılmıştır. Veri analizinde tüm sorulara verilen yanıtlar öncelikle frekans ve yüzde olarak sunulmuştur. Konut yaşam alanında dekorasyon tercihlerinin demografik özelliklere göre farklılaşmasını tespit etmek için ki-kare analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular %5 anlamlılık düzeyinde %95 güven aralığında değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Katılımcıların %59.2 ile çoğunluğu kadınlardan ve %38.2 ile çoğunluk 25 yaş ve altı bireylerden oluşmaktadır. %52.9 ile çoğunluk evli iken, %55.4'ünün çocuğu yoktur ve %82.2'sinin eş ve çocukları dışında bakmakla yükümlü olduğu kimse bulunmamaktadır. Eğitim düzeyi açısından %58.6 ile çoğunluk lisans mezunudur. %75.8 ile katılımcıların çoğunluğu çalışırken, %37,6'lık çoğunluk 1-5 yıl arasında çalışma süresine sahiptir. %77,7 ile çoğunluk tamamen yüz yüze çalışmaktadır. %52.9'luk çoğunluk günde 8-10 saat çalışmaktadır. %81.5 ile katılımcıların çoğunluğu özel sektörde çalışmakta ve %28.7'lik çoğunluğun aylık geliri 25.000 TL ve üzeridir. Sonuçlar Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1. Katılımcılara ilişkin demografik özellikler

	Frekans	Yüzde
Cinsiyet		
Kadın	279	59,2
Erkek	192	40,8
Yaş		
25 yaş ve altı	180	38,2
26-40 yaş	150	31,8
41 yaş ve üzeri	141	29,9
Medeni durum		

Evli	249	52,9
Bekar	222	47,1
Eğitim durumu		
Lise	78	16,6
Ön lisans	42	8,9
Lisans	276	58,6
Yüksek lisans	60	12,7
Doktora	15	3,2
Çocuk sayısı		
Çocuğum yok	261	55,4
Tek çocuk	78	16,6
2 çocuk	57	12,1
3 ve daha fazla çocuk	75	15,9
Çocuklar dışında bakmakla yükümlü olunan birinin bulunma durumu		
Evet	84	17,8
Hayır	387	82,2
Çalışma durumu		
Çalışıyor	357	75,8
Çalışmıyor	114	24,2
Çalışma yılı		
1 yıldan az	84	17,8
1-5 yıl arası	177	37,6
5-10 yıl arası	108	22,9
11 yıl ve üzeri	102	21,7
Çalışma şekli		
Tamamen yüz yüze çalışmaktayım	366	77,7
Tamamen çevrimiçi çalışmaktayım	30	6,4
Bazen yüz yüze bazen çevrimiçi çalışmaktayım	33	7,0
Bazen yüz yüze bazen çevrimiçi çalışmaktayım (Hibrit çalışma)	42	8,9
Tercih edilen çalışma düzeni		
Tamamen yüz yüze	261	55,4

Tamamen çevrim içi	39	8,3
Bazen yüz yüze bazen çevrim içi (hibrit)	171	36,3
Günlük çalışma süresi		
6 saat ve daha az	42	8,9
6-8 saat	111	23,6
8-10 saat	249	52,9
10 saat ve üzeri	69	14,6
Çalışılan sektör		
Özel sektör	384	81,5
Kamu	87	18,5
Aylık gelir		
10.000 TL ve altı	81	17,2
10.001 TL - 15.000 TL	96	20,4
15.001 TL - 20.000 TL	102	21,7
20.001 TL - 25.000 TL	57	12,1
25.001 TL ve üzeri	135	28,7

Katılımcıların %49.7 ile çoğunluğu bulunduğu mekânlardaki dekor/çevrenin kendisi için çok önemli olduğunu belirtmiştir. %37.6 ile çoğunluğun yaşadığı alanda ya da gittiği mekânlarda dikkatini en çok çeken şey mobilyalardır. Yeni bir eve taşınıldığında katılımcıların %49 ile çoğunluğunun dekorasyon stili de taşınmaktadır. Yeni bir eve taşınıldığında %38.9 ile çoğunluk eski eşyalarını ve mobilyalarını değiştirmektedir. Katılımcıların %60.5 ile çoğunluğu en çok salon/oturma odasının dekorasyonunda değişiklik yapmak istemektedir. Bu değişiklik %57.3'lük çoğunluk için mobilyalardır. Ev dekoru değiştirme sıklığı %38.2'lik çoğunluk için 4-7 yıldır. %59.2 ile çoğunluk ev dekorasyonunda modanın önemli olduğunu düşünmektedir. Mobilya tercihinde ise %78.3 ile çoğunluk rahatlık ve konforun görsellikten daha önemli olduğunu düşünmektedir. Sonuçlar Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. Konut yaşam alanında dekorasyon tercihleri

	Frekans	Yüzde
Bulduğunuz mekanlarda dekor/çevre sizin için önemlidir?		

Çok önemli	234	49,7
Önemli	216	45,9
Önemli değil	21	4,5

Yaşadığımız alanda ya da gittiğiniz mekânlarda dikkatinizi en çok hangisi çeker?

Müzik	33	7,0
Mobilyalar	177	37,6
Aksesuarlar	66	14,0
Renkler	123	26,1
Aydınlatma	72	15,3

Yeni bir eve taşındığınızda dekorasyon stiliniz de sizinle taşınıyor mu?

Evet	231	49,0
Kararsızım	147	31,2
Hayır	93	19,7

Yeni bir eve taşındığınızda eski eşyalarınızı ve mobilyalarınızı değiştiriyor musunuz?

Evet	183	38,9
Kararsızım	159	33,8
Hayır	129	27,4

Evinizin en çok kullandığımız odasında dekorasyonunda değişiklik yapmak isterseniz ilk olarak hangi odadan başlardınız?

Salon/Oturma odası	285	60,5
Mutfak	93	19,7
Yatak odası	63	13,4
Balkon	30	6,4

Evinizin en çok kullandığımız odasında dekorasyonunda değişiklik yapmak isterseniz ilk olarak nereden başlardınız?

Duvar rengi	81	17,2
Mobilyalar	270	57,3
Ev tekstili ve aksesuarlar	84	17,8
Perde / aydınlatma	36	7,6

Evinizin dekorunu ne sıklıkla değiştirirsiniz?

1-3 yıl	48	10,2
4-7 yıl	180	38,2
8-10 yıl	177	37,6
11 yıl ve üzeri	66	14,0

Ev dekorasyonunda moda sizin için önemli midir?

Evet	279	59,2
Kararsızım	96	20,4
Hayır	96	20,4

Mobilya tercihinizde rahatlık-konfor mu önemlidir, görsellik mi?

Rahatlık / konfor	369	78,3
Görsellik	102	21,7

Bu sonuçlarla birlikte araştırma kapsamında konut yaşam alanındaki dekorasyon tercihlerinin demografik özelliklere göre farklılaşmasını belirlemek için ki-kare analizleri yapılmıştır. Analiz sonuçları aşağıda listelenmiştir:

- Medeni duruma göre mekandaki dekor/çevre önemi farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Buna göre bulunduğu mekânda dekor/çevrenin çok önemli olduğunu söyleyen katılımcıların çoğunluğu evlidir.

- Eğitim düzeyine göre mekandaki dekor/çevre önemi farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Buna göre bulunduğu mekânda dekor/çevrenin çok önemli olduğunu söyleyen katılımcıların çoğunluğu lisans mezunudur.

- Çocuk sayısına göre mekandaki dekor/çevre önemi farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Buna göre bulunduğu mekânda dekor/çevrenin çok önemli olduğunu söyleyen katılımcıların çoğunluğunun çocuğu yoktur.

- Aylık gelire göre mekandaki dekor/çevre önemi farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Buna göre bulunduğu mekânda dekor/çevrenin çok önemli olduğunu söyleyen katılımcıların çoğunluğunu 25000 TL'den yüksek gelire sahiptir.

- Yaşa göre yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur farklılaşmaktadır ($p<0.05$). 26 yaş ve üzeri katılımcıların çoğunluğunun dikkatini mobilyalar çekmektedir.

- Medeni duruma göre yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Evli katılımcıların çoğunluğunun dikkatini mobilyalar çekmektedir.

- Eğitim duruma göre yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Lisans mezunu katılımcıların çoğunluğunun dikkatini mobilyalar çekmektedir.

- Çocuk sayısına göre yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Çocuğu olmayan katılımcıların çoğunluğunun dikkatini mobilyalar çekmektedir.

- Aylık gelire göre yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur farklılaşmaktadır ($p<0.05$). 25000 TL ve üzeri gelire sahip katılımcıların çoğunluğunun dikkatini mobilyalar çekmektedir.

- Cinsiyete göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu kadındır.

- Yaşa göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu 25 yaş altıdır.

- Medeni duruma göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu bekarıdır.

- Eğitim durumuna göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu lisans mezunudur.

- Çocuk sayısına göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğunun çocuğu yoktur.

- Aylık gelire göre yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin de taşınma durumu farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu 10000 TL ve altı gelire sahiptir.

- Yeni bir eve taşınıldığında eski eşya ve mobilyaları değiştirme durumu yaşa göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yeni bir eve taşındığında eski eşya ve mobilyalarını değiştiren katılımcıların çoğunluğu 41 yaş ve üzeridir.

•Yeni bir eve taşınıldığında eski eşya ve mobilyaları değiştirme durumu medeni duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yeni bir eve taşındığında eski eşya ve mobilyalarını değiştiren katılımcıların çoğunluğu evlidir.

•Yeni bir eve taşınıldığında eski eşya ve mobilyaları değiştirme durumu eğitim duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yeni bir eve taşındığında eski eşya ve mobilyalarını değiştiren katılımcıların çoğunluğu lisans mezunudur.

•Yeni bir eve taşınıldığında eski eşya ve mobilyaları değiştirme durumu çocuk sayısına göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yeni bir eve taşındığında eski eşya ve mobilyalarını değiştiren katılımcıların çoğunluğunun çocuğu yoktur.

•Yeni bir eve taşınıldığında eski eşya ve mobilyaları değiştirme durumu aylık gelire göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yeni bir eve taşındığında eski eşya ve mobilyalarını değiştiren katılımcıların çoğunluğu 25000 TL ve üzeri gelire sahiptir.

•Evde ilk değiştirmek istenen oda cinsiyete göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Kadınlar daha yüksek oranda evin tüm odalarını değiştirmek istemektedir.

•Evde ilk değiştirmek istenen oda eğitim duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Lisans mezunu katılımcılar daha yüksek oranda evin tüm odalarını değiştirmek istemektedir.

•Evde ilk değiştirmek istenen oda çocuk sayısına göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Çocuğu olmayan katılımcılar daha yüksek oranda evin tüm odalarını değiştirmek istemektedir.

•Evde ilk değiştirmek istenen oda aylık gelire göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yüksek gelire sahip katılımcılar daha yüksek oranda evin tüm odalarını değiştirmek istemektedir.

•En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm cinsiyete göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Erkeklerin çoğunluğu duvar rengini değiştirmek isterken; kadınların çoğunluğu mobilya, ev tekstili, aksesuarlar, perde ve aydınlatmayı değiştirmek istemektedir.

•En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm yaşa göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Mobilyaları değiştirmek isteyen katılımcıların çoğunluğu 26 yaş ve üzeridir.

•En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm medeni göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Mobilyalarını değiştirmek isteyen katılımcıların çoğunluğu evli

iken; duvar rengi, ev tekstili, aksesuarlar, perde ve aydınlatmayı değiştirmek isteyen katılımcıların çoğunluğu bekindir.

- En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Tüm değiştirilmek istenen bölümlerde lisans mezunlarının oranı daha yüksektir.

- En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm çocuk sayısına göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Tüm değiştirilmek istenen bölümlerde çocuğu olmayanların oranı daha yüksektir.

- En çok kullanılan odada değiştirilmek istenen bölüm aylık gelire göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Mobilya, ev tekstili ve aksesuarları değiştirmek isteyenler çoğunlukla yüksek gelire sahiptir.

- Ev dekoru yenileme sıklığı cinsiyete göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Erkeklerin ev dekoru yenileme periyodu daha düşüktür.

- Ev dekoru yenileme sıklığı yaşa göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Gençlerin ev dekoru yenileme periyodu daha düşüktür.

- Ev dekoru yenileme sıklığı medeni duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Bekarların ev dekoru yenileme periyodu daha düşüktür.

- Ev dekoru yenileme sıklığı eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Lisans mezunlarının tüm yıllardaki oranı daha yüksektir. Buna göre lisans mezunları daha sık ev yenilemektedir.

- Ev dekoru yenileme sıklığı çocuk sayısına göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Çocuğu olmayanların tüm yıllardaki oranı daha yüksektir. Buna göre çocuğu olmayan katılımcılar daha sık ev yenilemektedir.

- Ev dekoru yenileme sıklığı aylık gelire göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Yüksek gelire sahip olanların tüm yıllardaki oranı daha yüksektir. Buna göre yüksek gelire sahip katılımcılar daha sık ev yenilemektedir.

- Ev dekorunda modaya önem verme durumu yaşa göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Modaya önem veren katılımcıların çoğunluğu 41 yaş ve üzeridir.

- Ev dekorunda modaya önem verme durumu medeni duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Modaya önem veren katılımcıların çoğunluğu bekindir.

- Ev dekorunda modaya önem verme durumu eğitim durumuna göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Modaya önem veren katılımcıların çoğunluğu lisans mezunudur.

- Ev dekorunda modaaya önem verme durumu aylık gelire göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Modaya önem veren katılımcıların çoğunluğu 25000 TL ve üzeri gelire sahiptir.

- Mobilya tercihinde önem verilen unsur cinsiyete göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Rahatlık/konfora önem verenlerin çoğunluğu kadındır.

- Mobilya tercihinde önem verilen unsur yaşa göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Rahatlık/konfora önem verenlerin çoğunluğu 25 yaş ve altıdır.

- Mobilya tercihinde önem verilen unsur medeni duruma göre farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Rahatlık/konfora önem verenlerin çoğunluğu evlidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Katılımcıların %49.7'si bulunduğu mekânlardaki dekorasyonun kendisi için çok önemli olduğunu belirtmesi, dekorasyon ve iç mekân tasarımının insanların yaşam kalitesi üzerinde büyük bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bu durum, iç mimarlar için mekanların estetik ve işlevsel olarak kullanıcının ihtiyaçlarına ve beğenilerine uygun olarak tasarlanması gerekliliğini vurgulamaktadır. Ayrıca, bu sonuç, mekândaki dekorasyon ve tasarımın kullanıcıların mekanla olan bağı ve memnuniyetini etkileyen önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Mobilyalar, kullanıcıların yaşadığı alanlarda veya gittiği mekânlarda en çok dikkatini çeken unsur olarak belirtilmiştir (%37.6). Bu, mobilya tasarımı ve seçiminin, mekanların genel algısını ve kullanıcıların bu mekânlarda nasıl hissettiklerini büyük ölçüde etkileyebileceğini göstermektedir. Özellikle mobilya seçiminde rahatlık ve konforun (%78.3) görsellikten daha önemli olduğunu belirten kullanıcıların oranı dikkate alındığında, iç mimarların mobilya seçimi ve yerleşiminde işlevsellik ve kullanıcı rahatlığını ön planda tutmaları önerilebilir.

Anket sonuçlarına göre, bir evin dekorasyon stilinin genellikle yeni bir eve taşınırken de değiştiği ve bu durumun genellikle kadınlar ve 25 yaş altı bireyler tarafından belirlendiği görülmektedir. Bu bilgi, dekorasyon tercihlerinin demografik özelliklere göre farklılık gösterebileceğini ve bu farklılıkların iç mimarlar tarafından dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Bu, özellikle kullanıcı odaklı tasarım uygulamaları için önemlidir.

Ayrıca, katılımcıların %38.9'u yeni bir eve taşındıklarında eski eşyalarını ve mobilyalarını değiştirdiklerini belirtmiştir. Bu sonuç, ev değişikliği durumunda insanların

mevcut eşyalarını yenileme ve değiştirme ihtiyaçı hissettiğini göstermektedir. İç mekân tasarımında, eski eşyaların yeni bir mekâna uyumlu hale getirilmesi veya yenileriyle değiştirilmesi gerekebilir. Bu, i mimarların kullanıcıların ihtiyaçlarını ve isteklerini anlamalarını ve mekâna uygun çözümler sunmalarını gerektirir.

Katılımcıların %60.5'i en çok salon/oturma odasının dekorasyonunda değişiklik yapmak istediklerini belirtmiştir. Salon, evin en önemli alanlarından biridir ve aile ve misafirlerle birlikte vakit geçirilen bir mekandır. Bu sonuç, insanların sosyal alanlara daha fazla önem verdiklerini ve burada değişiklikler yapmak istediklerini göstermektedir. İ mimarlar, salon ve oturma odalarının tasarımında kullanıcıların ihtiyaçlarını ve yaşam tarzlarını dikkate almalıdır. Rahatlık, işlevsellik, görsellik ve kullanıcıların beğenileri bu alanların tasarımında önemli faktörlerdir.

Evli bireylerin ve lisans mezunlarının çoğunluğunun mekân dekorasyonu ve evre düzenlemesine büyük bir önem atfettiği görülmüştür. Bu durum, evliliğin sosyal ve psikolojik dinamiklerinin, bireylerin yaşam alanlarına ve bu alanların estetik düzenlemesine verdiği değeri artırdığını dşndrebilir. Evlilik durumu, bireylerin yaşam alanlarına dair beklentilerini, bu alanları daha kişisel ve anlamlı kılan estetik ve fonksiyonel tercihlerini etkileyebilir. Benzer şekilde, lisans mezunu olan katılımcılar da mekandaki dekorasyon ve çevreyi önemli bulmaktadırlar. Bu durum, eğitim seviyesinin yükselmesiyle artan estetik bilincin ve tasarım anlayışının bir sonucudur.

ocuğu olmayan bireyler ve 25000 TL ve üzeri aylık gelire sahip olan katılımcılar da mekândaki dekorasyon ve çevreye büyük bir önem atfetmişlerdir. Çocuksuz bireylerin, özellikle estetik ve fonksiyonel tasarım öğelerine daha fazla odaklanmaları beklenirken, yüksek gelir seviyesine sahip bireylerin daha fazla maddi kaynakları olduğu ve bu kaynakları estetik ve konfor artırıcı unsurlara yatırılabilecekleri düşünülebilmektedir.

Yaşanan ya da gidilen mekanlarda dikkati en çok çeken unsur da yine demografik özelliklere göre farklılaşmaktadır. Yaş, medeni durum, eğitim durumu, ocuk sayısı ve aylık gelir seviyesine bağlı olarak mobilyalar, katılımcıların çoğunluğunun dikkatini çeken unsur olmuştur. Bu durum, mobilyaların iç mekân tasarımında ve dekorasyonunda merkezi bir rol oynadığını ve bu unsurların bireylerin yaşam alanlarına dair algı ve beklentilerini şekillendirebildiğini göstermektedir.

Yeni bir eve taşınıldığında dekorasyon stilinin taşınma durumu, cinsiyete, yaşa, medeni duruma, eğitim durumuna, çocuk sayısına ve aylık gelire göre farklılık göstermiştir. Bu bulgu, bireylerin dekorasyon stillerini ve bu stillerin yaşam alanlarına nasıl yansıtıldığını belirleyen çeşitli demografik ve sosyoekonomik faktörlerin varlığını ortaya koymaktadır. Dekorasyon stilini de birlikte taşıyan katılımcıların çoğunluğu kadın, 25 yaş altı, bekar, lisans mezunu, çocuksuz ve 10000 TL ve altı aylık gelire sahip bireyler olmuştur. Bu grupların, yaşam alanlarına ve bu alanların estetik-fonksiyonel düzenlemesine özellikle önem verdiklerini düşündürebilmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, taşınma durumunda eski eşya ve mobilyaların değiştirilmesinin yaş, medeni durum, eğitim durumu, çocuk sayısı ve aylık gelir gibi farklı faktörlere göre değiştiğini göstermektedir. Öncelikle, yaş faktörü üzerine yoğunlaştırıldığında, 41 yaş ve üzeri bireylerin yeni bir eve taşındıklarında eski eşyalarını ve mobilyalarını değiştirme eğiliminde olduğu görülmüştür. Bu durum, yaşla birlikte gelen finansal istikrar, değişen yaşam tarzı ihtiyaçları ve hatta psikolojik faktörler gibi çeşitli nedenlerle açıklanabilmektedir. Örneğin, yaş ilerledikçe bireylerin yaşam tarzlarındaki değişiklikler, daha kaliteli veya fonksiyonel mobilyalara yönelme isteği doğurabilmektedir. Ayrıca, evli bireylerin ve üniversite mezunlarının da eski eşya ve mobilyaları değiştirme eğiliminde olduğu belirlenmiştir. Bu durum, evli bireylerin ve yüksek eğitilmiş bireylerin genellikle daha yüksek gelir seviyelerine sahip olmalarından kaynaklanabilmektedir. Aynı zamanda, üniversite mezunları genellikle değişikliklere daha açık olabilir ve bu da taşınma sırasında yeni eşyalara yönelmelerine neden olabilmektedir.

Çocuğu olmayan katılımcıların da eski eşya ve mobilyaları değiştirme eğiliminin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durum, çocuksuz bireylerin genellikle daha fazla maddi serbestliğe ve değişiklik yapma esnekliğine sahip olmaları ile açıklanabilmektedir. Bununla birlikte aylık gelirin de bu durumu etkilediği görülmüştür. 25.000 TL ve üzeri gelire sahip bireylerin eski eşya ve mobilyalarını daha fazla oranda değiştirdiği görülmektedir. Bu durum, daha yüksek gelirin, daha fazla maddi esneklik ve yeni eşyaları karşılayabilme yeteneği sağladığı gerçeğine dayanmaktadır. Bir diğer önemli bulgu grubu, 'evde ilk değiştirilmek istenen oda' üzerinedir. Cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, çocuk sayısı ve aylık gelir gibi faktörler, evde hangi odanın öncelikli olarak değiştirileceği konusunda belirleyici rol oynamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, kadınlar, evli bireyler, üniversite mezunları, çocuğu olmayanlar ve yüksek gelire sahip bireyler genellikle evin tüm odalarını değiştirmek istemektedir. Bu bulgular, yaşam tarzı, maddi serbestlik ve değişikliğe açıklık faktörlerinin bu gruplarda daha belirgin olduğunu göstermektedir. Özellikle, kadınların ve evli bireylerin, evlerini daha kapsamlı bir şekilde değiştirme eğiliminde olmaları, genellikle ev yaşamına ve iç mekân düzenlemesine daha fazla değer verdikleri ve bu alana daha fazla enerji harcadıkları gerçeğini yansıtmaktadır.

Evin en çok kullanılan odasında değişiklik yapma isteğinin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, çocuk sayısı ve aylık gelir gibi faktörlere bağlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir. Cinsiyet üzerinden incelediğimizde, erkeklerin genellikle duvar rengini değiştirmek istedikleri, kadınların ise mobilya, ev tekstili, aksesuarlar, perde ve aydınlatmayı değiştirmeyi tercih ettikleri görülmektedir. Bu, erkek ve kadınların ev içerisindeki estetik ve işlevsellik kavramlarına farklı bakış açıları getirdiklerini göstermektedir. Kadınların genellikle daha çok detaya önem verdiği ve bu detayların genel atmosferi nasıl etkilediği konusunda daha hassas olduğu görülebilmektedir. Erkekler ise daha genel bir değişiklik olan duvar rengiyle büyük bir etki yaratmayı tercih etmektedir. Yaş faktörü incelendiğinde, mobilyaları değiştirmek isteyen katılımcıların çoğunluğunun 26 yaş ve üzeri olduğu görülmüştür. Bu yaş grubu genellikle kendi yaşam alanlarını oluşturma ve bu alanları kişiselleştirme aşamasındadır. Bu nedenle, mobilyalar gibi büyük ölçekli değişikliklere yönelmeleri beklenmektedir. Medeni durum, eğitim durumu ve çocuk sayısı da değişiklik isteklerinde belirgin farklılıklar yaratmaktadır. Evli olan ve çocuğu olmayan katılımcıların, bekâr ve çocuklu katılımcılara göre daha fazla değişiklik yapma eğiliminde olduğunu görülmektedir. Evli ve çocuksuz bireylerin, genellikle daha fazla serbest zaman ve maddi kaynakları olması bu durumu açıklayabilmektedir. Eğitim durumuna gelince, üniversite mezunları genellikle daha fazla değişiklik yapma eğilimindedir. Bu, daha yüksek eğitim düzeyinin genellikle daha geniş bir estetik anlayışı ve daha fazla maddi kaynak getirdiği gerçeğine dayanabilmektedir. Aylık gelir düzeyi de bu değişkenlerle önemli ölçüde ilişkilidir. Yüksek gelire sahip bireyler genellikle mobilya, ev tekstili ve aksesuarları gibi daha maliyetli değişiklikler yapma eğilimindedir. Bu, yüksek gelirin, daha pahalı dekoratif öğeleri ve kaliteli mobilyaları karşılayabilecek maddi özgürlük sağladığını göstermektedir.

Araştırma bulguları, erkeklerin, gençlerin, bekarların ve çocuğu olmayanların ev dekoru yenileme periyodunun daha düşük olduğunu göstermiştir. Bu, bu grupların yaşam tarzlarındaki esneklik ve belirsizlikten kaynaklanabilmektedir. Özellikle genç ve bekar bireyler, kariyer ve yaşam durumlarında daha sık değişiklikler yaşayabilmekte ve bu değişiklikler evlerini daha sık değiştirmeyi gerektirebilmektedir. Öte yandan, çocukları olmayan bireylerin daha sık ev değişikliği yapması, çocukların evin genel düzeni ve tasarımı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu ve değişikliklerin daha az sıklıkla yapılmasını gerektirdiğini gösterebilmektedir. Eğitim durumu ve aylık gelir de ev dekoru yenileme sıklığı üzerinde belirgin bir etkiye sahiptir. Lisans mezunları ve yüksek gelire sahip bireyler evlerini daha sık yenilemektedir. Bu durum, bu grupların daha fazla maddi kaynağa ve genellikle daha geniş bir estetik anlayışa sahip olması ile açıklanabilmektedir.

Yaş, medeni durum, eğitim durumu ve aylık gelir, modaya önem verme durumunda belirgin farklılıklar yaratmaktadır. Modaya önem veren katılımcıların çoğunluğu 41 yaş ve üzeri, bekâr, lisans mezunu ve 25000 TL ve üzeri gelire sahiptir. Bu, modanın genellikle daha genç yaş grupları tarafından takip edildiği genel kanının aksine, aslında daha yaşlı ve eğitilmiş bireyler tarafından daha fazla önem verildiğini göstermektedir.

Son olarak, mobilya tercihinde rahatlık/konfora önem verenlerin çoğunluğu kadın, 25 yaş ve altı ve evli olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar ilgili grupların evlerindeki konfor ve rahatlığa daha çok önem verdiğini ve bu faktörlerin ev dekorasyonu ve mobilya seçiminde belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır.

İç mekân tasarımı, moda, trendler, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramları kullanarak kullanıcı beğenilerini etkileyen önemli etmenleri içermektedir. Bu bağlamda, iç mimarlık alanında moda ve trendleri dikkate almak, iç mekân tasarımlarının güncel ve çağdaş bir görünüm kazanmasını sağlamaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar ve trend analizleri, iç mimarlara kullanıcı tercihlerine uygun tasarımlar sunma ve mekanların moda akımlarına uygun olarak düzenlenmesi konusunda yol gösterici olmaktadır.

Anket sonuçları, iç mekânların; dekorasyon ve çevrenin kullanıcılar için önemli olduğunu ve mobilyaların dikkati en çok çeken unsurlardan biri olduğunu göstermektedir. Kullanıcıların iç mekân tercihlerinin demografik faktörlere bağlı olarak farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Örneğin, medeni durum, eğitim düzeyi, çocuk sayısı

ve aylık gelir gibi faktörler, iç mekan tasarımında kullanıcı beğenilerini etkileyen önemli etmenlerdir. Bu bilgiler, iç mimarların tasarımlarını kişiselleştirme ve kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılama konusunda dikkatli olmalarını gerektirmektedir.

İç mekân tasarımında moda ve trendlerin yanı sıra işlevsellik ve dönüşebilirlik gibi unsurlar da önemli rol oynamaktadır. Anket sonuçları, kullanıcıların mekanlarını çok amaçlı olarak kullanma ve değişen ihtiyaçlarına uyum sağlama eğiliminde olduklarını göstermektedir. Bu nedenle, iç mimarlar, dönüşebilir mobilyalar, modüler sistemler veya hareketli bölücüler gibi çözümler sunarak kullanıcıların mekânları ihtiyaçlarına göre düzenlemelerine olanak tanıyabilmektedirler. İşlevsellik ve dönüşebilirlik, iç mekânların kullanıcılar için daha kullanışlı ve pratik olmasını sağlayarak kullanıcı deneyimini artırabilmektedir.

İç mekân tasarımında moda, trendler, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramlar kullanıcıların tercihlerini etkilemektedir. Bu nedenle, iç mimarlar, tasarım sürecinde moda ve trendleri takip etmeli ve güncel tasarım unsurlarını kullanarak mekanlara çekici bir görünüm kazandırmalıdır. Ayrıca, iç mekân tasarımlarının işlevselliğini ve kullanıcılara sağladığı kolaylıkları artırmak için dönüşebilirlik ve değişkenlik özelliklerini de göz önünde bulundurmalıdır. Bu sayede, iç mekânlar kullanıcıların değişen ihtiyaçlarına uyum sağlayabilmekte ve mekânların daha etkileyici bir deneyim sunması mümkün olabilmektedir.

Sonraki araştırmalarda, moda, trendler, dekorasyon, değişkenlik, dönüşebilirlik ve tasarım gibi kavramların iç mekân tasarımında kullanıcı tercihlerine olan etkisinin daha kapsamlı bir şekilde ele alınması önerilmektedir. Bu çalışmalar, farklı demografik gruplar üzerinde moda ve trendlerin iç mekân tercihleri üzerindeki etkisini belirleyerek, bu faktörlerin iç mekân tasarımındaki rolünü daha iyi anlamaya yardımcı olabilmektedir. Bununla birlikte sonraki araştırmalar, dönüşebilirlik ve değişkenlik kavramlarının iç mekân tasarımında kullanıcılara sağladığı avantajları daha ayrıntılı bir şekilde inceleyebilmektedirler. Bu tür çalışmalar, dönüşebilirlik ve değişkenlik özelliklerinin kullanıcıların mekânları daha etkin bir şekilde kullanmalarını nasıl teşvik ettiğini ve kullanıcı deneyimini nasıl geliştirdiğini belirleyebilmektedir. Ayrıca, bu özellikleri sağlayan tasarım unsurlarının daha yaygın olarak nasıl uygulanabileceği konusunda öneriler sunabilmektedir.

Diğer taraftan, iç mekân tasarımında rahatlık, işlevsellik, görsellik gibi unsurlara verilen önemi daha derinlemesine analiz eden çalışmalar gerçekleştirilebilmektedir.

Mobilya tercihleri, renk seçimi, malzeme tercihleri ve diğer tasarım unsurları üzerinde yapılan tercihleri detaylı bir şekilde araştırarak, kullanıcıların bu unsurlara nasıl tepki verdiğini ve hangi faktörlerin tercihlerini şekillendirdiğini belirleyebilmektedirler.

KAYNAKÇA

Ahani, F., Etessam, I., & Islami, S. G. (2017). The distinction of ornament and decoration in architecture. *Journal of Arts and Humanities*, 6(6), 25-34.

Artun, A. (2016). *Çağdaş sanatın örgütlenmesi: estetik modernizmin tasfiyesi*. İletişim Yayınları.

Artun, A., & Aliçavuşoğlu, E. (2009). *Bauhaus: modernleşmenin tasarımı*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Balaban, E. (2014). İç Mekânın İç Mekan Değişkenleri Bağlamında Tinsel İrdelemesi. *Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.

Balta-Ozkan, N., Davidson, R., Bicket, M., & Whitmarsh, L. (2013). Social barriers to the adoption of smart homes. *Energy Policy*, 63, 363-374.

Bıçak, S., Akyıldız, M. H., Kesik, H. İ., & Karamanoğlu, M. (2015). Yatak Odası Tasarımlarının Estetik, Fonksiyonellik Ve Malzeme Açısından İncelenmesi. *Selçuk University Journal of Engineering Sciences*, 14(2), 814-833.

Bilgiç, D. E., & Çiftci, S. K. (2020). Türkiye Kentleşmesinin Sonucu Olan Toplu Konutlarda Çocuk Odası Tasarımı Ve İşlevsellik. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(7), 25-42.

Brecht, B. (2011). *Oyun sanatı ve dekor*. İstanbul: Agora Kitaplığı

Çakır, H. S. (2021). Konut tasarımında etkili olan faktörler ve geleneksel mimari yaklaşımlar: Şile’de bir konut örneği. *Mimarlık ve Yaşam*, 6(2), 485-502.

Demirarslan, D. (2020). Tarihsel süreçte yatak odalarının gelişimi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(52), 860-884.

Erkip, F. (2003). The Shopping Mall as an Emergent Public Space in Turkey. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 35(6), 1073–1093.

Ertem, M. E. (2020). *İç mekân tasarımında sürdürülebilirlik: sürdürülebilir yapı analizi örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Işık Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Gür, E. A., & Dülgeroğlu Yüksel, Y. (2019). Analytical investigation of urban housing typologies in twentieth century Istanbul. *Archnet-IJAR: International Journal of Architectural Research*, 13(1), 93-111.

Janning, M., & Menard, L. (2006). I would never do that in my own home: Gender, audience reflexivity, and the decorating television viewing culture. *Electronic Journal of Sociology*, 10.

Kalınkara, V. (2019). Mutfak tasarımında fiziksel konfor ve verimlilik: Yaşlılar. *Engineering Sciences*, 14(4), 169-182.

Knight, C., & Haslam, S. A. (2010). The relative merits of lean, enriched, and empowered offices: An experimental examination of the impact of workspace management strategies on well-being and productivity. *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 16(2), 158.

Kortan, E. (2000). Yeni Yüzyılda Mimarlık. *Yapı 222, Yapı Endüstrisi Merkezi Yayınları*.

Öztürk, E., & Koç, K. H. (2017). Endüstri 4.0 ve mobilya endüstrisi. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6(3), 786-794.

Serinkaya, E. Y. (2022). Kültür-İç Mekân Etkileşiminin Konut Mutfak Tasarımına Etkileri. *Tasarım Mimarlık ve Mühendislik Dergisi*, 2(1), 10-19.

Waldbaum, J. C. (1997). Greeks in the East or Greeks and the East? Problems in the Definition and Recognition of Presence. *Bulletin of the American Schools of Oriental Research*, 305(1), 1-17.

Wang, J., & Ma, R. (2021). Application Of Color Psychology In Interior Decoration Design. *Psychiatria Danubina*, 33(suppl 7), 331-332.

Yakıncı, C. (2013). Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Terimleri. *Sözlük Dergisi*, 4.

Yıldırım, D. N. N. (2016). Mağaza İç Mekan Tasarım Bileşenleri. *Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi*, 289.

Yıldız, P. (2005). Sahne Ve Seyirci Etkileşiminin Tarihsel Gelişiminde Gösterge Bilimsel Açıdan Bir Analiz. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (13), 425-442.

Zorlu, T. (2017). Yaşlılar İçin Konutta İç Mekân Tasarımı Ve Ergonomi. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 10(2), 40-53.